

TRGOVSKI LIST

Licijska knjižnica,
Ljubljana

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBK.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, Gradišče štev. 17/I. — Dopisi se ne vračajo — Štev. pri čekovnem uradu v Ljubljani 11.953. — Štev. telefona 552. Naročnina za ozemlje SHS: letno D 60.—, za pol leta D 30.—, za četrt leta D 15.—, mesečno D 5.—, za inozemstvo D 90.— — Plača in teži se v Ljubljani

LETO V.

LJUBLJANA, dne 19. januarja 1922.

ŠTEV. 8.

Proračun za trgovino in industrijo za l. 1922.

Po dolgih ovirah se nahaja sedaj reducirani proračun za letošnje leto pred proračunskim odsekom narodne skupščine. Naše čitatelje zanima predvsem proračun ministrstva trgovine in industrije, ki znaša 30¼ milijonov dinarjev in 39¼ milijonov kron. Proti lanskoletnemu, definitivno odobrenemu proračunu, ki je znašal le 13 milijonov dinarjev in 13½ milijonov kron, je torej letošnji preliminar za 17¼ milijonov dinarjev in 26 milijonov kron večji. Povečali so se ne samo centralni izdatki, marveč tudi vsi izdatki po posameznih pokrajinah in znašajo sledeče svote:

Pokrajina: 1. Srbija 22.747.182 D. rednih in 7.720.970 D. izrednih izdatkov; 2. Črna gora 125.307 D. rednih in 164.264 D. izrednih izdatkov; 3. Bosna 6.870.891 K rednih in 5.798 tisoč 435 K izrednih izdatkov; 4. Dalmacija 1.834.817 K rednih in 6.279 tisoč 160 K izrednih izdatkov; 5. Hrvaška 916.417 K rednih in 1.805.290 K izrednih izdatkov; 6. Slovenija 3 milijone 078.519 K rednih in 7.722 tisoč, 652 K izrednih izdatkov; 7. Vojvodina 4.520.900 K rednih in 898.000 K izrednih izdatkov.

Od svot, ki so proračunane za Slovenijo, odpade na:

1. oddelek ministrstva v Ljubljani 643.945 K rednih stroškov in 898.120 K izrednih izdatkov.

2. pospeševanje obrtov 106.914 K rednih stroškov in 328.600 K izrednih izdatkov.

3. meroizkustvo 198.168 K rednih stroškov in 381.492 K izrednih izdatkov.

4. trgovsko šolstvo 642.893 K rednih stroškov in 1.884.860 K izrednih izdatkov.

5. obrtno šolstvo 1.486.599 K rednih stroškov in 4.279.580 K izrednih izdatkov.

Proti lanskoletnemu proračunu, ki je znašal 2.491.766 K rednih in 2.881.890 K izrednih stroškov, je letošnji proračun kljub redukcijam v tem resortu za 586.753 K rednih in za 7.332.528 K izrednih izdatkov večji. To povišanje pa je samo navidezno, ker so bile lansko leto draginjske doklade izkazane pod drugo budget-sko pozicijo za celo kraljevino skupaj. Krediti za podpiranje obrti so ostali v bistvu skoro neizpremenjeni. Upravni stroški za osrednji zavod za žensko obrt znašajo 52.000 K, za obrtno nadzorništvo 15.000 K, proračun za priredbo tečajev, izložb in predavanj obrtnopospeševalnega urada 20.000 K, kar je popolnoma nezadostna svota, da bi se pri današnji draginji sploh moglo kaj pričeti. Da bi se s tem denarjem dal uresničiti sistematičen program kakor ga naše obrtništvo v sedanjih časih in vzpričo bodočih dogodkov potrebuje, niti misliti ni.

Ne vemo na kom leži krivda, da se ta proračun pri nas avtomatično od leta do leta predpisuje in da ni na merodajnih upravnih mestih prav nobene iniciativnosti v tem oziru, nimamo tudi tu interesa raziskavati krivde. Eno pa je gotovo, da s tem naši obrti ni prav nič pomagano. Vsi potni stroški obrtnopospeševalnega urada znašajo 20.000 K. S tem pač

ni mogoče niti proučiti položaja naših obstoječih obrtov, pregledati njih delavnice in jim dati nasvete za tehnični napredek. Za pospeševanje obrta je najvažnejše razen osebnega stika in potovanja, publicistično delovanje med obrtništvo. V ta namen sploh ni preliminiran niti vinar. Toda kako naj se vpliva na obrtnika, kakor s strokovnimi razpravami in gospodarskimi publikacijami, ki bi nudile praktičnemu obrtniku vse informacije, ki jih on v življenju potrebuje, bodisi glede tehničnega napredka, glede novih načinov produkcije, moderniziranja obratov, uporabe novih obratnih sredstev in pospeševanja trgovskih zvez.

Pri trgovskih šolah sta dve točki med stalnimi pozicijami, ki zaslužita, da jih omenimo. Namreč kredit za strokovne knjižnice 25.000 K in kredit za ekskurzije učencev 3.000 K. — Strokovne knjižnice naše trgovske šole sploh nimajo, da bi se mogel dijak izven predavanja učitelja samostojno za nekaj zanimati in poglobiti znanje v nekaterih predmetih. Letošnji knjižnični kredit je zelo skromen, vendar smo zadovoljni tudi s tem začetkom. Toda z zneskom 3.000 kron se da prirediti k večjemu ena ekskurzija s enim letnikom. S tem cilj ni dosežen. Ravno v ekskurzijah leži glavno težišče moderne vzgoje, da se dijakom pokažejo obrati, tovarne, delavnice, da imajo priliko videti mehanizem delitve dela, vse faze produkcije in organizacijo uprave.

Enako je z kreditom za ekskurzije na obrtnih šolah, kjer je preliminiranih 5.000 K. Kaj naj ogledajo za ta denar dijaki naših srednjih tehničnih in obrtnih šol? In vendar bi moral vsak absolvent vsaj poznati Falo, Jesenice, Guštanj, Ruše, Celje, Trbovlje in Hrastnik. En vsakomesečen izlet je morda za praktičen polet dijaka važnejši kot celomesečna siva teorija.

Državna podpora nedržavnim šolam, tečajem ter strokovnonadaljevalnim in gospodinjskim šolam je proračunana na 300.000 K. Kolika je ta svota pri današnjih potrebah bo jasno, ako povemo, da znaša primanjkljaj za vzdrževanje nadaljevalnih šol že samo za mesto Ljubljano 290 tisoč kron. Kje pa so vse druge mnogobrojne nadaljevalne šole širom Slovenije? Pri tej državni subvenciji je nemogoče napredovati v tem oziru.

Zato nam je nepojmljivo, da je za Srbijo v ta namen za moške obrtne šole proračunanih honorarjev 1.600.000 dinarjev ali 6.4 milj. kron in za ženske pa 900.000 dinarjev ali 3.6 milj. kron, torej kupno ravno 10 milijonov kron.

Za tečaje je tam 60.000 dinarjev na razpolago in za upravne stroške moških in ženskih nadaljevalnih šol je razen gornje svote še 550.000 dinarjev preliminaranih za pisarniške stroške, za zbirke, učila in pomoč siromašnim občinam za vzdrževanje šol.

Celi javnosti je znano, kakšna revščina je pri nas s financami nadaljevalnih šol, znane so rezolucije vseh obrtnih organizacij in društev, da se naj tudi pri nas poddržajo nadaljevalne šole in če je kdaj prilika in če je kdaj dolžnost naših poslancev, je

sedaj pri proračunu, da izpregovorijo pozitivno besedo za naše obrtništvo.

Kot novum je za Slovenijo določenih 250.000 K za štipendije dijakom visokih, srednjih, trgovskih, obrtniških in vajeških šol, kakor tudi za podpore društvom in zavodom. Manjka pa pri nas v proračunu izredno važen kredit za pošiljanje obrtnikov v svrhu izpopolnitve strokovne izobrazbe v inozemstvo, kakor ga ima na primer Bosna predvidenega. Ti krediti so izredne važnosti za neposreden razvoj in sistematično dopolnitev naših obrtov. V interesu stvari zahtevamo, da se člani finančnega odbora zavzamejo in izposlujejo tozadeven kredit tudi za Slovenijo.

Za dolžnost smatramo opozoriti naše gospodarske kroge in njih naraščaj na še posebne kredite ministrstva za napredek trgovine, industrije in obrti.

Ministrstvo preliminarira razen zgoraj naštetih svot še podporo penzijskemu zakladu srbskih trgovskih pomočnikov 15.000 dinarjev, za tiskanje in honoriranje trgovsk. učnih knjig in pospeševanje trgovske izobrazbe 5.000 din., za nabiranje gradiva za trgovske pogodbe 40.000 din., tiskanje statistike 15.000 din. in za tiskanje trgovskih brošur 5.000 din.

Za podpiranje industrije v celi državi je proračunanih za strokovne dnevne šole pri privatnih in državnih delavnicah 500.000 din. ali 2 milijona kron, za pospeševanje tajskega prometa 200.000 din., za anketo in tiskanje poročila o stanju obrti in industrije v celi državi 50.000 din.

Za pospeševanje obrti je proračunano 265.000 din. ali 1 milijon 60 tisoč kron in sicer:

a) za vzdrževanje obrtniške zbornice 15.000 din;

b) za obrtniški penzijski sklad 50.000 din.;

c) za podporo obrtnikom za potovanja v inozemstvo v svrhu izpopolnitve v obrtih 50.000 din.;

d) za podporo kurzistom mojstrskih tečajev za izpopolnitev v obrti 50.000 din.;

e) za odpošiljanje najboljših absolventov nižjih obrtnih šol za obrtno izobrazbo 50.000 din.;

f) za pospeševanje industrijsko-obrtnega napredka potom tiska 30 tisoč dinarjev;

g) za podporo »Privredniku« in »Radišu« 20.000 dinarjev.

Naloga naših strokovnih obrtnih organizacij in posebno pa Zvez obrtnih zadrug je, da posvetijo razdelitvi teh kreditov najstrožjo pažnjo, da bo naša slovenska trgovina, industrija in obrt paritetno participirala na teh svotah.

Iz navedenih števil je razvidno, da v našem proračunu še ni nobene sistematike in so vsled tega izdatki neenakomerno porazdeljeni na pokrajine, oblasti in zavode. Prva naloga bo, da se že pri letošnji debati te razlike izravna. Mi smo sprožili to javno zahtevo našega obrtništva in se pri tem popolnoma gospodarskemu vprašanju izrecno zavarujemo proti vsaki kakršnikoli politični insinilaciji. Pripominjamo le, da je brez-pogojno vpoštevati naše zahteve potrebno, ker bi se posledice drugače lahko tudi politično maščevale.

Še enkrat krona in dinar.

Predstavnštvo, ali kakor smo to poprej imenovali državni zbor, se je zopet sestal v Beogradu. V seji dne 16. t. m. kritizirala sta govornika Jovan Gjonović in Joca Jovanović dose-danje taktiko in delovanje notranjega in vnanjega ministrstva ter dokazovala neuspehe in kvaro nepravilnega razumevanja in postopanja državnikov, kar škoduje državi ne le na ugledu, temveč tudi materično. Pod lupo pa bo treba vzeti posebno delovanje finančnega ministra ter dokazati, kako pogubno je tega ministrstva dostikrat premalo premišljeno poseganje v gospodarski raz-vitek države ne glede na to, ali donaša državi kak hasek ali nasprotno ogromne izgube. Da take premalo predelane in raziskane naredbe finančno gospodarskega značaja, kate-re niso vsestransko preračunane na končni efekt in rezultat, ne uplivajo ugodno na razpoloženje naroda, je ob sebi razumno. Jedna takih hib, ki je omrzela Beograd med Hrvati in Slovenci, je gotovo v prvi vrsti ne-premišljeno vpeljana relacija oziroma zamena krone nasproti dinarju.

Kake posledice pa bo to dejanje imelo za prihodnost med Prečani, ako predstavnštvo ne ukrene nekaj pa-metnejega, je težko reči.

Finančno ministrstvo je ukrenilo in preskrbelo vse potrebno, da bi Prečani sploh ne opazili, kdaj so prišli ob vrednost svojega premoženja in da bi nakane te zamenjave, ki je prinesla državi milijardske izgube na narodnem premoženju, prešla v mesc in kri brez vsakega odpora in ugovora, ker računa s tem, da v se-danjem predstavnštvu ne bo mož, ki bi to finančno gospodarsko nesrečo zadostno razjasnil in utemeljil ter šli preko vsega na dnevni red. Pri vsem tem pa pazljivega motrilca go-spodarskega življenja v Jugoslaviji preseneča mir, s katerim se priprav-lja, kakor vse kaže, tudi na zunaj de-finitivna uvedba dinarja kot izključ-no oficijelne vrednotne jedinice za ce-lo kraljevino. — Pri javnih uradih in blagajnah najprej in nato nedvoj-beno v privatnem prometu, ali vsaj pri zavodih, ki morajo javno polagati račune. Tim izgine s pozorišča zade-va, ki je vzbujala svoječasno toliko hrupa. Določilo se je razmerje med din. in krono z 1 : 4, čemur so se brez razlike politič. naziranja odločno upi-rali vsi krogi najvažnejših delov nove države, t. j. v bivših avstroogrskih po-krajinah. No, vsi še tako utemeljeni protidokazi izdali niso nič, vlada je ostala nepremično na zavzetem stali-šču relacije 1 : 4, označivši jo kot je-dino možno, kljub neizmerni, ne več popravljivi škodi, povzročeni pokrajinam, ki so največjega pomena za zopetno vzpostavitev gospodarske-ga življenja in katere so zelo trpele mej vojno in na posledicah poznejega razsula. — Le nekaterim posamezni-kom je to hasnilo, širši krogi pa niso imeli nikake koristi; dinarju je bilo malo pomagano, a splošnost je mora-la to drago plačati, ker v vsej državi je nastopila velika draginja in cene so se »vrejevale« tim, da so se su-kcesivno počvetorile tako, da je sto-pil na mesto krone dinar, kot nova penezna jedinica.

Da-li je takratnim in današnjim mogotcem zdaj jasno, kako prav so imeli tedaj takozvani »vsevedoži« in da bi imela danes naša krona, katero so tako kruto preganjali brez povoda in bolj radi trmo nego iz prepričanja, vsaj oni tečaj, katerega ima dinar.

Koliko vtemeljenih pritožb so povzročile one naredbe, koliko narodnega imetja je šlo v izgubo brez nikakega haskal! Neizprosno se približuje češkoslovaški sokol dinarju, katerega je tudi prekosil, a mej tem čujemo klice, naj se dinar stabilizira! Bodi to opomin in svarilo onim, ki uveljavljajo pri reševanju državno-finančnih in narodno-gospodarskih vprašanj gesla mesto potrebne objektivnosti in ki ne vpoštevajo dokazov, nasprotujočih njihovim domišljijam.

Tako vidimo, da se ne more ustiliti in še manj zboljšati menični tečaj na prirodnih zakladih bogate dežele z razvitim poljedelstvom in gozdarstvom ter vsemi drugimi potrebnimi naravnimi proizvodi, samo radi pogrešene organizacije denarne politike in bednega stanja saobračaja. Kajti čudno in istotako značilno je, da tej postopnej razvrednotitvi jugoslovanske valute ni povod ne inflacija ne pasivnost trgovske bilance. V kolikor se tiče množine krožnih bankovcev, zadostuje sklicevanje na češkoslovaško, kjer je v novembru kolovalo blizu 11½ milijard č. kron, a pri nas v istem času 4½ milijard dinarjev. Istotako se je znatno zboljšala, kakor kaže zadnja objava, trgovska bilanca Jugoslavije, kar bi moglo utemeljevati le zboljšanje, a ne poslabšanje meničnega kurza.

S praznimi modrovanji se tedaj neprestano slabšanje meničnih tečajev ne da odstraniti; vdejsvujejo se tu gotovo drugi vplivi, nego v ostalih deželah s slabo valuto, zbog česar se gotovo ne motimo, če obdolžujemo devalvacije valute denarno in slabo gospodarsko politiko, menjajočih se vlad.

D. H.

(Konec prih.)

Kaj je prepovedano uvažati v Italijo.

Ker so se v zadnjem času izdale s strani italijanske vlade različne naredbe, glasom katerih se je prepoved uvoza za nekatere predmete deloma ukinila, deloma se je dala carinarnicam ob meji pravica, da smejo uvoz nekaterih predmetov v Italijo dovoliti v lastnem delokrogu oziroma se je carinarnicam ta pravica odvzela, je postalo še precej nejasno, kaj je sploh prepovedano uvažati v Italijo in zato se nam zdi potrebno, da navedemo v sledečem vse predmete, kojih uvoz v Italijo je prepovedan:

Vino, vermut, konjak in liker. Za liker se smatra žganje in spiriti vobče, preparirani s sladkorjem ali aromatičnimi dodatki, kakor tudi sadni sokki z alkoholom. Parfemi in parfimirano milo. Eksplozivni predmeti, med katere se ne štejejo zažigalne niti rudokopov, kojih uvoz je prost. Čipke, tudi in tkanine z vezeninami iz platna, bombaža, volne in svile. V to skupino spadajo razun navedenih tkanih izdelkov tudi še izdelki, ki so tem slični in kateri so navedeni v carinskih tarifih (čipke, preme, trese, obrabki iz sukanka), kakor tudi šešiti predmeti, ki obstoje po večini iz gori imenovanih predmetov. Izključeni so predmeti iz drugih tkanin, ki so le okrašeni z gori imenovanimi vezeninami. Preproge iz volne, h kojim se prištevajo tudi preproge za pod iz vsakega tkanega blaga, z izjemo onih, ki vsebujejo več nego 12 od sto svile, mešane z volno, žimo in dlako. Pohištvo, okviri, drobnine in igrače iz lesa. (Izjema: Navadno pohištvo in deli pohištva iz navadnega lesa, pete in kopita, podstavki za železne blagajne, palice za dežnike, leseni križi, zaboji za namizne in stenske ure.) Izdelki iz papirja in kartona. Niso pa prepovedani: pisemski ovoji, zvitki za cigarete, vretenca za niti in tkanine, papirnate vreče, (izvzete so vreče iz slane in iz barvanega papirja), izdelki iz kartona, določeni za industrijsko uporabo, kartonažni izdelki potrebni pri izdelovanju čevljev, izdelki iz steklenega papirja.

Obveznice in zadolžnice izdane od bivše Avstro-Ogrske monarhije.

Izdelki iz kožuhovine. Puške, pištole in samokresi. Polizdelano in izdelano zlato, kakor tudi dragule. Izdelki in nakiti iz srebra. Zlate ure. Avtomobilni vozovi. Biseri, žveplo, izdelki iz stekla, brušeni, rezani, pozlačeni in posrebreni. »Kot brušene, rezane, pozlačene in posrebrenjene steklene predmete« se razume samo one izdelke iz stekla, ki imajo te taksativno naštet dodatke; prost je tedaj uvoz predmetov iz barvanega stekla ali kako drugače navadno okrašenega. Uvažati se sme: stekla za lampe na petrolej in plin, tudi z tovarni znamko ali imenom prepodajalca, naj si bodo te označbe izdelane na poljubni način; uvažati se sme nadalje čaše, steklenice in slične izdelke za domačo uporabo tudi če so nabrušeni ali oglašeni na robu in na dnu, toda ne smejo biti izdolbljeni; stekleni predmeti za laboratorije, tudi ako so fini in izdolbljeni, sifoni tudi z imenom prodajalca, optični predmeti iz kristala za svetilnike.

Banane in drugo sveže sadje (tudi grozdje); dovoljene so pa sveže oljke. Posušeno grozdje. Peresa za okraske, surova in izdelana. Izdelani klobuki. Izdelki iz koral, slonove kosti, biserne matice, želvne črepinje, rogovi in parkljev; dovoljen je pa uvoz somovih kosti, izdelanih ročajev in palic za dežnike. Drobnine, (vključene so tudi igrače) in že natisnani kinematografski trakovi. Dovoljen je pa uvoz: pisalnih in risalnih peres, zabojev z zbirkami barv, čopičev in drugih potrebščin za slikanje; kite iz las, občutljivi filmi za slikanje, ter še ne uporabljeni filmi za kinematografe. Carinarnice smejo dovoliti zopetni uvoz natisnanih filmov proti začasno izdani izvojni boleti. Nadalje je tudi dovoljen uvoz gumbic ter gumbov za črevlje, ročaje in palice za dežnike, avtomat. gumbov za obleke, mlinov za kavo, križev in svetih podob iz navadnega metala, priprav za izdelovanje masla za domačo uporabo, glav za igrače.

Klavirji, okinčani klobuki za dame, umetne cvetlice in pihalke. Prepovedan je nadalje uvoz sledečih pridelkov: Kave; dovoljen je pa uvoz kave za trgovino proti predložitvi potrdila s strani Konzorcija za kavo, dovoljeni so tudi poštni zavoji s kavo in male količine za domačo uporabo. Ne sme se nadalje uvažati sladkor, tobak (dovoljen je le uvoz izdelanega tobaka za osebno uporabo v količinah do 4 kg). Saharina, vžigalice; prepovedi uvoza so podvrženi tudi: 1. vžigalne priprave vsake vrste, ki bi zamogle nadomestiti uporabo vžigalic, kakor tudi kresilni kamni, potrebni pri teh pripravah; 2. vsi predmeti, ki bi zamogli nadomestiti vžigalne priprave in kresilne kamne. Prepovedan je tudi uvoz mesa, slanega ali v škatljah (ne pa špeha), igralne karte, riž in krompir.

Uvoz krompirja se ni prepovedal iz ekonomičnih razlogov, ampak prepovedal se je, da se s tem zabrani razširitev rastlinskih bolezni.

Davčna revizija.

Ker je l. 1921. že minulo, je treba sedaj revidirati poslovne knjige. Posebno važen je tudi davčni konto. Revizijo otežkuje okolnost, da po finančnem zakonu za leto 1921 (Uradni list, št. 90/240, z dne 2. 8. 1921), davčne stranke ne dobivajo več davčnih plačilnih nalogov. Vendar je pa revizija možna, ako stranka vložni prošnjo za izpiske iz davčne kontne knjige in sicer pri onih davčnih uradih, kjer ima svoje bivališče, obratovale, sedež itd. Pravzaprav bi bilo najbolje, ako bi stranka vložila tako prošnjo pri vseh onih davčnih uradih, kjer ima davčna vplačila in predpise. Ker je pa vsako tako prošnjo kolekovati s 5 dinarji, naj se za-prosi za izpiske iz kontnih knjig le pri onih davčnih uradih, kjer ima stranka večje davčne predpise in vplačila.

Na zgoraj omenjene prošnje dobi stranka na posebni tiskovini podrobnejša pojasnila o davčnih predpisih in o davčnih vplačilih oziroma odpisih.

Davčni urad izkaže najpreje obremenitve za pretečeno leto.

Obremenitve sestojijo iz davčnih zaostankov, ki se izkažejo kumulativno. Nato slede tekoči davčni predpisi na zemljarini, hišni razredarini in najmarini, občini in posebni pridobitni, rentnini, dohodnini in plačarini, na vojnem davku, na davku na tinitjeme, na invalidskem davku, davku na poslovni promet, dalje na evidenčnih pristojbinah, na izvršilnih pristojbinah in na zamudnih obrestih.

Skupna svota teh predpisov da višino davčne obremenitve za l. 1921. Davčni predpisi se izkažejo večinoma o definitivni višini. Isto velja tudi za avtonomne doklade.

Ako pa državni davki in avtonomne doklade do konca l. 1921. še niso bile davčnemu uradu naznanjene, tedaj jih pa predpiše provizorično v višini predpisa za predločeno davčno leto. Tako določa zakon z dne 9. 3. 1870, drž. zak. št. 23.

Nadalje izkazuje davčni urad razbremenitve. Dotični odstavek izpiska iz kontnih knjig sestoji iz:

- a) preplačil, izvrajočih iz predločenega leta;
- b) davčnih vplačil;
- c) davčnih odpisov.

Za podrobnosti o davčnih vplačilih in odpisih ima izpisek iz kontne knjige še posebni opredelilek. Davčni urad razkaže tu: člen in št. vknjižbe, dan in mesec vplačila, oziroma pri odpisih dan, mesec in številko dotične naredbe, dalje znesek vplačila odnosno odpisa in prejemno potrdilo. Saldo med obremenitvami in razbremenitvami daje davčni zaostanek, ki obstoja koncem leta 1921.

Revizijo davčnih predpisov bi zelo olajšalo, ako bi se državni davčni predpisi razkazovali posebej, dalje ločeno še državne in avtonomne doklade. Sicer pa stranka lahko prosi davčni urad, da opredeli davč. predpise na ravnokar navedeni način. Vsekako bi bilo najprikladnejše, ako bi se uradno izdale zadevne tiskovine, ki bi vsebovale davčne kolone. Ker nimamo več davčnih plačilnih nalogov, bi bilo nadalje umestno, da se v izpiskih na kak način pojasni, ali gre pri davčnih predpisih za definitivne predpise ali za predpise po višini zadnjega davčnega definitivnega predpisa.

Mi bi konečno interesentom nujno svetovali, da zaprosijo za take izpiske. Kdor tega ne stori, mora zgubiti v najkrajšem času vsako orijentacijo v višini davkov in o davčnih vplačilih, ki mu jih je izvršiti dne 1. II., 1. V., 1. VIII. in 1. XI. vsakega leta.

M.

Organizacija trgovske pisarne.

Naročila.

Kdor ima daljšo dobo trgovskega življenja za seboj, ve, kako velike izpremembe so se izvršile v trgovskem poslovanju zadnja leta. Še pred petnajstimi leti je bila organizacija trgovske pisarne v primeri z danes jako preprosta. Spomnimo se samo na kopiranje trgovskih dopisov, na vpisovanje naročil v naročilne knjige, na pomanikljivo knjigovodstvo itd. Vrnjale so se napake, katere se niso nikoli našle, če nisi imel opravka z poslenim odjemalcem, ali če ni bila napaka v njegovo škodo. Iz lastne izkušnje vem, da je neki trgovec tudi po dvakrat in v enem slučaju celo trikrat plačal en račun!

Zelo smo napredovali in so se razmere jako izboljšale. Delati pa moramo na to, da izginejo zadnji zastanki zastarelosti vespovod in bo imel tudi mali trgovec lepo urejeno in kontrolirajočo poslovanje.

V vsakem gospodarskem obratu so naročila najbolj važna. Naročnik naj napiše svoje naročilo natančno in sicer naj navede natančno količino, vrsto in kakovost blaga. Ne olajšuj si dela z opombo »kakor imel«. Ta opomba je jako priljubljena pri mo-karjih. Predmete piši enega pod drugega, ne tekoče. Varčevati se mora povsod, le pri poštnini za naročila ne varčuj, zato piši daljše naročilo le v pismu, ne na dopisnici. V naročilu navedi tudi čas in način odpreme. Ako

si se pogodil za ceno, navedi tudi to. Naročuj pravočasno, da ne ostaneš brez blaga in ne bodo odhajali iz tvoje prodajalne kupci praznih rok.

Odprema se naj ne vrši na podlagi originalnega naročila, nego se naj vsako naročilo prepíše na naročilni list.

Pred kakimi 18 leti je v Ljubljani uvedla naročilne liste tvrdka Ivan Jelačin, za njo tvrdka Šarabon. Pri teh dveh je šlo gladko. Sledile so njima potem razne druge tvrdke. Težko je šlo pri neki veliki tvrdki. Njen lastnik je imel velike pomisleke proti sami-nim listom ter je končno dal delati take liste, ali morali so biti v vezani knjigi, iz katere so se potem trgali in delati se je morala kopija. Iz lastne večletne izkušnje pa vem, da se ni nikoli izgubil noben naročilni list. Skladišče jih je dobivalo v brzovozniku in jih je tako tudi vračalo.

Vsak naročilni list imej tekočo številko. Na njem mora biti natančno napisan naslov naročnika, bivališče, železniška postaja, čas in način odpreme, da ima skladiščnik pred seboj vse podatke in mu ni reba letati v pisarno po nje.

Na levi polovici naročilnega lista se napiše naročilo, kakor ga je napravil naročnik. Desna polovica naročilnega lista ima stolpec, v katerega mora zapisovati skladiščnik množino odposlanega blaga, potem je stolpec za ceno in pa stolpec za vrednost.

Skladiščnik mora v posebni stolpec znova vpisovati množino blaga, ker je tako primoran kontrolirati odpošiljatev, vidi sam takoj, če kaj ni odposlal ali zapisal in tudi se lažje najdejo napake.

Ko pride naročilni list iz skladišča, se vpišejo cene, fakturistinja naredi račun in obenem s pomočjo podloženega indigo-papirja tudi odtis računa. Eden računa na naročilnem listu, fakturistinja pa na računu, vsak za sebe in potem primerjata.

Tudi račun imej tekočo številko. Na računu se zabeleži tekoča številka naročilnega lista, v naročilnem listu pa številka računa.

V dnevnik se vpisuje na podlagi naročilnega lista, v saldokonti pa na podlagi kopije računa. Vknjiževanje na podlagi različnih dokumentov se vrši radi kontrole. Naročilni listi se zlagajo po tekočih številkah in zvežejo po 500 skupaj, kopije računov pa pridejo v mape naročnikov. Na ta način je dana lepa kontrola, če so prišli vsi naročilni listi iz skladišča in če so tudi vsi zaračunani. Vrhutega imamo statistične podatke. Statistika se v trgovskih podjetjih vse premalo upošteva in ceni, čeravno je velike važnosti in dobro vzpodbujevalno sredstvo.

S zlaganjem računskih odtisov v mapo imamo ves material enega odjemalca skupaj in z mapo lahko kontroliramo saldokonti.

PRISTOJBENIK za takšno, sodno in poštno tarifo (204 strani), je izšel in se ga dobi osir. Naroči pri izdajatelju dr. Ivan Černetu, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6. Cena 12 Din., po pošti kot priporočena tiskovina Din. 13.50.

Izvoz in uvoz.

Izvoz sira iz Italije. Italijanski finančni minister je odredil sledeče izjeme glede izvoza sira, ki je vobče zabranjen. 1. Ministrstvo ima pravico, da dovoli izvoz določene količine gotovih vrst sira. Dovoljenja bo izdajalo ministrstvo financ onim tvrdkam, koje bo predlagalo generalno ravnateljstvo za aprovizacijo. 2. Samo carinarnice v Sardiniji imajo pravico dovoljevati izvoz gotovega kontingenta ovčjega sira. 3. Ministrstvo sme dovoliti izvoz celega kontingenta ovčjega sira. Dovoljenje daje ministrstvo financ samo Zadrugi za izdelovanje ovčjega sira.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Naše tvornice sladkorja so povišale cene. Naše tvornice sladkorja so ponov-

no povišale svoje prodajne cene. Sedaj stane: kristalni sladkor 50 K, sladkor v glavah 55—55.50 K, v kockah 60 K 1 kg pri nakupu celega vagona. Ako se kupi samo pol vagona, se povišajo te cene za 50 vinarjev pri 1 kg. Ako se kupi manj nego 50 meterskih stotov, a najmanj 10, se povišajo cene za 1 K pri 1 kg.

Podaljšanje trgovske pogodbe z Avstrijo. Ker še ni sklenjena nova trgovinska pogodba z Avstrijo, je trgovinski minister zahteval od narodne skupščine pooblastila, da se dosedanja trgovinska pogodba z Avstrijo, ki poteče dne 31. t. m., podaljša za mesec dni. Na podlagi proračunske dvanajstine je bila trgovinska pogodba z Avstrijo že podaljšana od 1. do 31. januarja 1922.

Dinarski računi sa poštne ravnateljstvo. Poštno in brzojavno ravnateljstvo naznanja, da bo sprejemalo račune od svojih dobaviteljev, trgovskih tvrdk, ortnikov ter račune za porabo električnega toka in plina odslej samo v dinarski veljavi, ker jih mora tudi računovodstvo vknjiževati v tej veljavi.

Trgovski odnošaji med Japonsko in Ameriko. Trgovina med Zedinjenimi državami in Japonsko cvete kakor še nikdar prej. Pred vojno je odpadlo 42 odstotkov ameriške trgovine z Azijo na Japonsko, od januarja 1919 je odpadlo dve petini in od septembra 1921 polovica. Uvoz Japonske iz Zedinjenih držav je rapidno narastel, od 44.000.000 dolarjev v letu 1911 je poskočil na 877.000.000 dolarjev v letu 1920.

Industrija.

Novo tvornice. V Novem Sadu nameravajo osnovati novo tvornico tkanin in tvornico vžgalic.

Driganje čehoslovaške industrije. Čehoslovaška industrija je v zadnjih treh letih zelo oživela. Tekom leta 1921 se je osnovalo 110 podjetij s skupnim kapitalom 748 milijonov kron. Po osvoboditvi se je ustanovilo na Češkem 300 delniških družb, s kapitalom 1780 milijonov kron. Trgovinska bilanca za leto 1921 je aktivna. Zbližanje Čehoslovaške s sosedo opravičuje trdno zaupanje, da bo po ureditvi cen za premog in koks zamogla čehoslovaška industrija z uspehom konkurirati na svetovnem tržišču.

Industrija gumijs v Italiji. Po vojni je začela industrija gumijs v Italiji brzo napredovati. Uvoz surovega materijala je znašal v preteklem letu okoli 65 milijonov lir, a izvoz gumijskih surovin je bil jako neznamenit. Glavni izvoz obstoji v izdelanih gumijskih obročih za avtomobile in gutaperhi. Letošnji uvoz je prekoračil uvoz preteklega leta. Uvoz imenovanega gumijsa se vrši ponajveč iz Anglije, Francije in Zedinjenih držav. Pred vojno je to blago dobavljala Italiji največ Nemčija, a sedaj znaša uvoz iz Nemčije v Italijo le 20% vsega uvoza.

Svetovna produkcija jekla. Vsi ameriški listi prinašajo komentarje k ne navadni ugotovitvi, da je produkcija jekla v letu 1921 najnižja izmed zadnjih 10 let, znašala je samo 35.960.000 velikih ton, medtem ko je produkcija jekla v letu 1920 znašala 60.136.000 velikih ton, a v letu 1913: 76.694.000. Radi stavk rudarjev je prišla Anglija z drugega mesta, katerega je zavzemala v svetovni produkciji jekla na četrto mesto. Na prvem mestu so sedaj kakor so bile vedno Zedinjene države, njim sledi koj na drugem mestu Nemčija, a na tretjem Francija. Izvozne številke petero najglavnejših držav t. j. Zedinjenih držav, Nemčije, Francije, Anglije in Belgije so znašale v letu 1921: 8.095.000 velikih ton, a 11.750.000 v letu 1920 in 15.383.000 leta 1913. V teh suhih številkah se zrcali sedanja svetovna gospodarska kriza.

Produkcija premoga na Angleškem. Uradno se javlja, da se je produkcija premoga na Angleškem večala tekom meseca novembra 1921 iz tedna v teden. Prvi teden meseca novembra se je proizvedilo 4.182.400 ton, drugi teden istega meseca 4.372.500 ton, tretji teden 4 milijone 646.300 ton, a četrti teden 4 milijone 673.600 ton premoga. Zadnji teden meseca novembra 1920 se je proizvedilo 5.176.500 ton.

Obrt.

Tečaj za keramično slikanje. Za razvoj keramične industrije v Sloveniji so dani vsi predpogoji. Priznanih je na tehničnih moči. Ker v naši državi še nimamo posebnih keramičnih šol, keramična obrt je pa vendar zelo razširjena.

četudi še na najprimitivnejši stopnji, se je odločil urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani, da priredi po svojem strokovnem učitelju tekoni leta več v keramično stroko spadajočih tečajev. Koncem leta 1921 je priredil za lončarje, ki so ponajveč zaposleni v domači obrti, splošen keramični tečaj, na katerem so se obiskovalci seznanili z napredkom keramične industrije ter se jim je pokazalo vse napake v njihovem obratovanju. V kratkem namerava prirediti specialen tečaj za keramično slikanje na majoliki in porcelanu. Tečaja se lahko udeležijo vsakdo, ki se zanima za tozadevno slikanje ter ima že predizobrazbo v risanju in slikanju. Interesenti naj ustмено ali pisмено prigrasijo svojo udeležbo uradu za pospeševanje obrti, Dunajska cesta št. 22.

Denarstvo.

Ureda zagrebške borze. Povodom vesti, da bo zagrebška borza v kratkem uradno zatvorjena, je podal finančni minister Kumanudi na tozadevno vprašanje novinarjem izjavo, da se v njegovem ministertvu res bavijo z mislijo, borzo začasno zapreti, ker so dani zanesljivi dokazi, da posreduje zagrebška borza ogromne, neredne bančne špekulacije, ki v prvi vrsti onemogočajo trajno ozdravljenje naše valute. Do danes še ni padla definitivna odločitev in je možno, da bo poskusila vlada še kako drugo odločno sredstvo za omejitev borzne špekulacije.

Češka banka v Budapešti. — Kakor poročajo »Lidove Noviny«, se je osnovala v Pešti tranzitna banka s čehoslovaškim kapitalom v znesku 50 milijonov čehoslovaških kron. Banka ima namen, da financira podjetja, ki so v stiku z donavsko parobrodarsko družbo.

Denarne pošiljke za Rusijo. Finančni komisariat trgovinske ruske delegacije v Nemčiji poroča, da bo sprejeto, da definitivne določitve s strani ruske državne banke navadna in telegrafična denarna nakazila po sledečih kurzi: 1 fund sterlin 700.000 rubljev, 1 dolar 167.000 rubljev in 1 nemška marka 900 rubljev.

Izmenjava bankovcev na Poljskem. Generalni konzulat Poljski v Zagrebu razglašja, da je »Zavod za izdavanje novčanic R. P. v Varšavi sklenil, da vzame iz prometa svoje novčance I. emisije in sicer: 1. novčance po 100 poljskih mark z datumom z dne 15. februarja 1919 (sive barve); 2. novčance po 500 poljskih mark z datumom z dne 15. januarja 1919; 3. novčance po 1000 poljskih mark z datumom z dne 17. maja 1919 (sive barve). Imenovane novčance prenehajo biti plačilno sredstvo s 15. decembrom 1921. Zavod za izdavanje novčanic Poljske republike in vsi njegovi oddelki bodo do 15. januarja 1922 leta izmenjavali gori označene novčance za novčance nove emisije. Po preteku tega roka izgubijo imenovane novčance svojo vrednost. Vrednost omenjenih novčanic, poslanih iz inozemstva v svrhu izmenjave, se bo poslala v inozemstvo v gotovini samo tedaj, ako lastnik novčanic predloži zavodu za izdavanje novčanic P. R. dokaz, da so bile predmetne novčance izvožene v inozemstvo zakonitim putem, t. j. z dovoljenjem pristoj. oblasti. Zavod za izdavanje novčanic P. R. je pripravljen sprejemati, z ozirom na interes inozemskih lastnikov poljskih novčanic, od tvrdk in privatnih oseb vposlane novčance kot vloške na obrestni račun, ako se klient zaveže pustiti predmetni iznos na računu nekoliko mesecev. Minimalna svota, katero je mogoče vložiti na obrestni račun znaša 100.000 (sto tisoč) poljskih mark. Obresti znašajo: pri vlogah na 4-mesečni rok 4%, pri vlogah na 6-mesečni rok 5%, pri vlogah na 12-mesečni rok 6%. V slučaju, da se novčance vpošljejo direktno zavodu za izdavanje novčanic P. R. (Poljsku kraljevstvu Pozyezkowu) v Varšavi, naj priloži klient konsignacijo, ki vsebuje serije in številke poslanih novčanic v svrhu ugotovitve ponarejanja.

Czrina.

Izborna izpričevala. Radi pravilne uporabe razpisa C. br. 64.462 z dne 8. novembra 1912 izdaja generalna direkcija carin sledeče navodilo: V zmislu razpisa C. br. 2445/1919 je dogovorjena uporaba pogodbene (minimalne) carin-

ske tarife na podlagi izvirnega izpričevala, v katerem krajevne oblasti potrjujejo, da je predmetno blago iz ugovorne države. Če pa izdajajo taka izvirna izpričevala krajevne oblasti v neugovornih državah in potrjujejo da je predmetno blago iz ugovorne države, se carini blago brez ozira na izvirno izpričevalo po maksimalni carinski tarifi.

Poljski generalni konzulat razglašja. V zmiu § 16, naredbe ministertva financ R. P. z dne 13. decembra 1920. leta, ki se tiče carinskega postopanja, morajo biti priloženi k vsaki carinski deklaraciji trgovska spričevala (fakture, trgovski računi, prvotne izjave), v katerih mora biti tudi navedena vrednost blaga. Z ozirom na ta predpis in na veliko važnost takih podatkov za trgovinsko-statistične svrhe, je neobhodno potrebno, da se inozemski izvozniki ravnaajo po poljskih carinskih zakonih, ter da priključujejo k svojim pošiljkam, določenim za Poljsko, predpisana trgovska spričevala, ki odgovarjajo carinskim zahtevam. To bo v njihovo korist, ker se bo tako odpravljalo blago brez odlaganja, in ne da bi se moralo nepotrebno dopisovati in se pri carinskih uradih ne bo pobirala 10% pristojbina (akcidencija) za netočne izjave, ki znašajo pri današnjih vplačilih tupatam zelo visoke svote.

Promet.

Redni promet na progah kr. državnih železnic. Inšpektorat državnih železnic objavlja: Z 18. januarjem 1922. se otvori na progah kr. državne železnice zopet redni promet v istem obsegu, kot pred omejitvijo dne 8. t. m.

Prometne omejitve. Sprejemanje in odpošiljanje drv za vse postaje in proge direkcije Zagreb ter preko njenih prog je do nadaljnjega ukinjeno. Pošiljke, ki so bile sprejete do vključno 16. t. m. iztečejo. Kljub temu je dovoljeno sprejemati in odpošiljati surove in obdelane kože. Sprejemanje in odpošiljanje moke in sveže koruze v vozovnih nakladah za postaje zagrebške direkcije je do nadaljnjega ukinjeno, izvzete so pošiljke za postaje na progah Leskovac—Bakar, Ogulin—Gospić, Zagreb — Varaždin — Čakovec, Čakovec — Dolnja Lendava in vse proge, ki se od teh odcepijo, za postaje v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji preko Bosanskega Broda. Opozarjamo, da je blagovni promet v področju inšpektorata drž. žel. v Ljubljani popolnoma neomejen. — Direkcija državnih železnic v Trstu poroča, da je sprejemanje robe za postajo Roma — Termini od 18. do 25. t. m. ukinjeno. Ker je sprejemanje sporovozne robe v vozovnih nakladah za Italijo preko Rakeka že itak ustavljeno, se ukinja sprejemanje robe za imenovano postajo do 25. t. m. tudi preko drugih prehodnih postaj.

Uvedba selske dostave pri pošt-nem uradu Šmarje-Sap. S 16. januarjem 1922 se je pričelo pri pošt. uradu Šmarje-Sap dostavljati pošne pošiljke po selskem pismonoši v tele kraje: Paradišče, Podgorica, Gorenja Slivnica, Mali Lipoglav, Veliki Lipoglav, Pance, Repče, Pleše, Dolje, Reber in Tlake. Dostavljanje vsak torek, četrtek in soboto.

Nov telefonski pravilnik. V ministertvu pošte in brzojava je izdelan nov telefonski pravilnik, ki bo stopil v veljavo s 1. februarjem. S tem pravilnikom bo izenačena in regulirana vsa telefonska služba v vsej državi. V glavnem ostanejo takse za telefonske pogovore iste kot so sedaj. Pri mestih, ki imajo manj kot 10 naročnikov, se bo taksa znatno znižala. Posebna taksa se bo računala za one abonente, ki zahtevajo, da se jih budi ali opominja in sicer 120 D letno. Za stalno zvezo s katero drugo številko v lokalni ali interurbani zvezi se bo računalo mesečno 10 din. Za medkrajevne razgovore na oddaljenost 100 km se bo plačevalo 3 din., od 100 do 200 km 6 din., od 200 do 300 km 8 din., a preko 400 km 10 din.

Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Povratek carine med maksimalno in minimalno carinsko tarifo. Z zakonom o dvanajstinah za mesec januar in februar 1922 l., ki je bil sprejet od narodne skupščine dne 1. januarja t. l., je podaljšana do daljne naredbe trgovska pogodba, sklenjena dne 27. julija 1920 l. med kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in Nemško Avstrijo. Zato odreja

generalna direkcija carin v zvezi s telegrafsko naredbo C. br. 504 z dne 3. januarja t. l. in na podlagi člena 273 in 56 carinskega zakona, da morajo carinarnice uvoznikom na njih prošnjo vrniti razliko med maksimalno in minimalno carinsko tarifo za blago nemško-avstrijskega izvora, ki je bilo ocarinjeno po maksimalni mesto po minimalni carinski tarifi od 1. januarja t. l. pa do dne, ko so dobile carinarnice obvestilo o podaljšanju trgovske pogodbe z Nemško Avstrijo in to brez ozira na višino vsote, ki se jo vrača in brez posebnega odobrenja generalne direkcije carin.

Dobava oblek in obuval. Zemaljski ekonomat v Sarajevu razpisuje za dan 28. februarja 1922 ob 9. dopoldne komisijko ofertalno licitacijo glede dobave obleke in čevljev za poduradnike finančne kontrole. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava loja. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici razpisuje za dan 27. marca 1922 pismeno ofertalno licitacijo glede dobave 2000 kg loja. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Dobava, prodaja.

Dobava prediva za ležišča. Ravnateljstvo državnih železnic v Subotici naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se vrši dne 6. marca 1922 pismena ofertalna licitacija glede dobave 20.000 kg bombaževga prediva za ležišča. Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Razno.

Trgovski ples v Mariboru. Slovensko trgovsko društvo v Mariboru sme s ponosom zreti na svojo sobotno plesno prireditev. Obisk je bil z ozirom na to, da je bil vstop dovoljen samo vabljenim, naravnost sijajen. Udeležilo se je prireditve razen trgovskih krogov mnogo drugega odličnega občinstva z gg. županom in podžupanom na čelu, zastopstvo častniškega zbora in drž. uradništva z okr. glavarjem g. dr. Lajnsica in fin. okr. ravnateljem g. dr. Povalejem. Sotorov za razna okrepčila je bilo 7, ki so bili zelo okusno dekorirani in 2 točilnici, ter se mora cenj. damam za prijazno postrežljivost izreči vse priznanje. Upamo, da je dosegla prireditev poleg moralnega tudi povoljen gmotni uspeh. Posetitelji so se o prireditvi izražali zelo laskavo ter trdili, da je bila prireditev ena najzabavnejših.

Zvišana mostnina na savskem mostu pri Brežicah. Sklep občinskega odbora mesta brežiškega glede zvišanja mostnine na savskem mostu je odobren. Mostnina znaša sedaj: za osebo (peš, na kolesu, na konju ali vozu), za 1 kolo, za 1 otroški voziček in za 1 samokolnico po 20 vinarjev; za 1 glavo drobnice in za en samotežnik po 40 vinarjev; za 1 glavo živine 1 krono; za 1 enovprežen voz 4 krone; za en dvovprežen voz 8 K; za en avtomobil 20 kron.

Važno za trgovce in pisarne. — Uredništvo je prejelo v oceno novi, od dr. Ivan Černe-ta, gospodarske pisarne v Ljubljani izdani »Pristojbenik za takano, sodno in poštno tarifo«. Knjižica obsega 204 strani in je razdeljena v 3 dele: takse za vse različne prilike v občeivanju z oblastmi, vloge, pravne listine, pogodbe, račune in sploh za vse, pri čemur je treba upoštevati razne finančne predpise. Drugi del obsega pristojbine v sodnem postopku, tretji pa pošne pristojbine. Za trgovstvo je najvažnejši prvi del, ki obsega 148 strani in je razdeljen po gradivu in abecedno tako, da vsak lahko takoj najde pod besedo, ki zadeva posamezni posel, podvržen pristojbini, tozadevno pristojbino. Ker so kazni nezadostnega kolkovanja jako občutne, je priporočati nabavo praktične knjižice vsem trgovcem in pisarnam. Knjiga stane Din. 12.—, po pošti priporočena tiskovina Din. 13.50.

Takse za privezovanje parobrodov v Bakru. Trgovska in obrtniška zbornica v Zagrebu poroča, da je pomorska oblast v Bakru določila sledeče pristojbine za privezovanje ladij v luki Bakar: 1. za parobrode do 1000 ton 600 K, od

1000—2000 ton 800 K, od 2000—4000 ton 1000 K in čez 4000 ton 1200 K. 2. za jadrenice do 1000 ton 400 K, od 1 do 2000 ton 600 K, od 2—4000 ton 800 K, čez 4000 ton 1000 K. Ako bi bil privezovalec primoran usidrati ladjo tudi pri krmilu, in bi se moral za to poslužiti večje ladje, mu pripada še pristojbina v znesku 100 K. Pri privezovanju in izpuščanju ima privezovalec še dva pomagala.

Tržna poročila.

Trgovina s poljskimi pridelki 16. t. m. Novi sad: Promet s pridelki je zelo omejen, ker železniški promet še ni vzpostavljen. Pšenica notira 1500 do 1520 K, rž 1160 do 1180, ječmen ozimni 1040—1060 K, boljše kakovosti 1100 do 1120 K, oves 950 do 980 K, koruza 1135 do 1140. Moka 0 20 do 20.50, krušna moka 17.40 do 18. Beli fižol 11.40 do 11.60, stari fižol 10.40 do 10.60. Tendence čvrsta.

Borza.

Zagreb, devize: Berlin 158.75—160, Bukarešta 215, Milan 1280 — 1287, London 1235 — 1238, Newyork kabel 289 — 293, ček 287 — 288, Praga 488 — 492, Pariz 2390 — 2395, Dunaj 4.05 — 4.10, Budimpešta 43 — 44, Švica 5625—5650, valute: dolarji 284 — 285.50, avstrijske krone 4 — 5, rublji 24 — 30, napoleoni 990 — 1020, marke 155 — 158, leji 200 do 220, lire 1270 — 1280, sovereign 1100 — 1200.

Jadranska banka 1170.

Ljub. kreditna banka 940.

Slov. eskomptna banka 620 — 635.

Beograd, valute: dolarji 71, marke 89.50, leji 54, levi 47, napoleoni 254, devize: London 305, Pariz 595, Praga 121.50, Dunaj 1.05, Berlin 39.50, Milan 317, Budimpešta 11.20.

Curih, devize: Berlin 2.75, Newyork 5.15, London 21.75, Pariz 43.20, Milan 22.50, Praga 8.65, Budimpešta 0.77, Zagreb 1.80, Varšava 0.18, Dunaj 0.16, avstrijske žigosane krone 0.09.

OGLAŠAJTE V TRGOVSKEM LISTU!

Pridatke za Nat. Reg. blagajne

kontrolne trakove, šekovne zvitke, barvo itd. dobavlja ANTON RAVHEKAR, Ljubljana, Pred „kofijo“ 20, Glavna zal. pridakov NRK.

Najlepši okras

vsake trgovine so

marmornaste plošče na prodajalnih mizah.

Debijo se v vseh barvah pri Alojziju Vodniku, kamnos. Industrija Ljubljana.

Zaloga klavirjev in pianinov

najboljših tovarni: Bösendorfer, Erhbar, Czapka, Hözl, Schweighofer, Stingl itd. Tudi na obroke.

Jerica Hubad roj. Dolenc. Ljubljana, Hilšerjeva ulica 5.

Dobra in najcenejša postrežba!

Slovenski trgovci! Vaš lasten zavod je, ki Vam ga kliče stanovska zavednost v spomin!

Slovenska trgovska delniška družba

Centrala: Ljubljana. — (Ravnatelj Robert Walland.)

Resljeva cesta 22 (v lastnem poslopiju) poleg glav. kolodvora.

Uvoz in izvoz. Vedno po možnosti spopolnjena velika zaloga kolonialnega in špecerijskega blaga. — Banaška moka in deželni pridelki. Špirit in žganje.

Podružnica na Rakeku in v Sevnici.

Telefon (interurb.) 464. Telegrami Trgovska družba. Zahtevajte cenik!

Fižol, krompir,

kakor tudi vse druge poljske pridelke dobavlja najceneje

Fr. Bachó & Co.
Račje pri Mariboru.

Veletrgovina A. Šarabon v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznovrstno žganje

moko

in deželne pridelke
raznovrstno rudninsko

22. vodo,

Lastna pražarna za kave

in mlin za dišave

z električnim obratom.

Ceniki na razpolago.

OFICIJELNI ŠPEDITERJI „LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEMNJA“

Ljubljana, Maribor, Beograd,
Zagreb, Rakek, Trst, Wien.
Raznovrstne spedicije.

BALKAN

d. d. za mednarodne Transporte.

Reekspedicije. — Preselitve s
pohištenimi vozovi. — Zaccari-
nanja, carinska agentura.

Uvoz in prodaja raznovrstnega ino-
zemskega manufakturnega blaga.

A. & E. SKABERNE

Posebni oddelek za pletenine, trikotažo
in perilo.

Trgovci in kmetijske zadruge pozor!

Umetna Kajnit 15%

gnojila: Kalijeva sol 22—20%
» » 40—42%

oddaja po najnižjih konkurenčnih cenah tvrdka

Anton Tonejc in drug, Maribor.

Tel. št. 261 in 413. — Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. — Rezervni zakladi 45.000.000 R.

Ljubljanska kreditna banka
LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2. se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

Lastnik: Konzorcij za izdajanje »Trgovskega lista.« — Glavni urednik: Peter Kastelic. — Odgovorni urednik: Franjo Zebal. — Tiska tiskarna Makso Hrovatin v Ljubljani.